

- ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ
- CDM ဝန်ထမ်းများအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ
- CDM ဝန်ထမ်းများအား ထောက်ပံ့ပေးမှု
- ဖက်ဒရယ်သယံဇာတဆိုင်ရာ ပညာပေးအစီအစဉ်များ

- ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း တရားမဝင်သစ်ဖမ်းဆီးရရှိမှု
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စကားသံ
- ဆောင်းပါးကဏ္ဍ (နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများနှင့် သစ်တောပြန်လည်တည်ထောင် ရာတွင် ၎င်းတို့၏အရေးပါမှုများ)
- ကဗျာကဏ္ဍ (ငတ်ကြီးကျသူများ)
- မတ်လအတွင်း သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အထိမ်းအမှတ်နေ့များ

သတင်းလွှာ

အတွဲ ၂ ၊ အမှတ် ၁ ၊ ၂၈၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၀၂၃

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

MONREC NEWS

ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆောင်ရွက်ချက် များ

၁။ ဝန်ကြီးဌာန CDM ဆင်လေးများ နှင့် ဆင်ဦးစီးဝန်ထမ်းများ ထောက်ပံ့ နိုင်ရေးအတွက် ကမ်ပိန်းအစီအစဉ် ဆောင်ရွက်

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ သယံဇာတ
နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
ဝန်ကြီးဌာန CDM ဆင်လေးများနှင့် ဆင်ဦးစီး
ဝန်ထမ်းများ ထောက်ပံ့နိုင်ရေးအတွက် “တော်
လှန်တပ်သား မိုမိုလေးများ-Elephants in
Revolution” ကမ်ပိန်းကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်
လျက်ရှိပါသည်။

ကမ်ပိန်းတွင် ဆင်ချစ်သူအလှူရှင် (၂) ဦးမှ
ထည့်ဝင်လှူဒါန်းပေးထားသည့် Elephant
collection items (၆) မျိုးကို ပါဝင်ကံစမ်းနိုင်
မည်ဖြစ်ပြီး ကံစမ်းမဲလက်မှတ်များကို မြန်မာ
ကျပ်ငွေအပါအဝင် နိုင်ငံတကာငွေကြေး (၁၅)
မျိုးဖြင့် CRPH-OFP Fundraising Program
၏ နိုင်ငံတကာ Fundraisers များထံတွင်
ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

ကမ်ပိန်းကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်
နေ့က စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး မဲလက်မှတ် အစောင်
ရေ ၃,၀၀၀ ပြည့်ချိန်တွင် တော်လှန်ရေး
မောင်နှမများဖြင့် ကံစမ်းရွေးချယ်ပေးသွား
မည် ဖြစ်ပါသဖြင့် တော်လှန်ပြည်သူများ ပါဝင်
အားဖြည့်နိုင်ကြပြီဖြစ်ပါသည်။

Organized by MONREC-National Unity Government

ELEPHANTS IN REVOLUTION

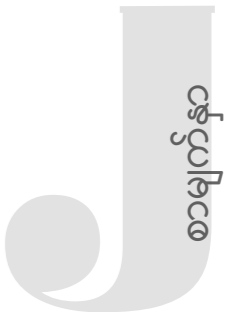
တော်လှန်တပ်သား မိုမိုလေးများ

Supported by: CRPH-OFP

နိုင်ငံတကာလက်မှတ်ဈေးနှုန်းများ

1		Australia	10 AUD
2		Canada	10 CAD
3		Myanmar	15,000 MMK/DMMK
4		Europe	10 EURO
5		South Korea	10,000 KRW
6		Japan	1,000 JPY
7		Malaysia	30 MYR
8		New Zealand	10 NZD
9		Sweden	60 SEK
10		Singapore	10 SGD
11		Thailand	200 THB
12		Taiwan	200 TWD
13		United Kingdom	8 GBP
14		USA	10 USD
15		Crypto	10 USDT

monrec.nugmyanmar.org

၂။ ကျောက်မျက်ရတနာ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ထုတ်ပြန်ခြင်း

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန သည် ကြားကာလအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်သည့် ကနဦးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (Early Partnership) လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကျောက်မျက်ရတနာ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေ (၂၀၁၉) ၏ အခန်း (၁၄)၊ ပုဒ်မ (၆၉) (ခ) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေး အမှတ်စဉ် ၅/၂၀၂၃ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကျောက်မျက်ရတနာ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၃။ “သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ လျှော့ချခြင်း (Disaster Risk Reduction)” ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပ

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန က “သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ လျှော့ချ ခြင်း (Disaster Risk Reduction)” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ်ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ လ (၂၆) ရက်နေ့ (တနင်္ဂနွေနေ့)၊ မြန်မာစံတော်ချိန် ည (၇) နာရီတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအကြောင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင် ခြေများ လျှော့ချခြင်း၏ အရေးပါပုံများနှင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီမှစ၍ ပါဝင်နိုင်သည့် နည်း လမ်းများကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ လူသားချင်း စာနာ

Talk Show
• LIVE

DISASTER RISK REDUCTION

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ လျှော့ချခြင်း

၂၆.၂.၂၀၂၃ တနင်္ဂနွေနေ့

ည ၇:၀၀ နာရီ မြန်မာစံတော်ချိန်

ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး (MOHADM)

မရွှေမိုး - ကိုရိုးယား
MODERATOR

ပြင်ပ ပညာရှင်တစ်ဦး

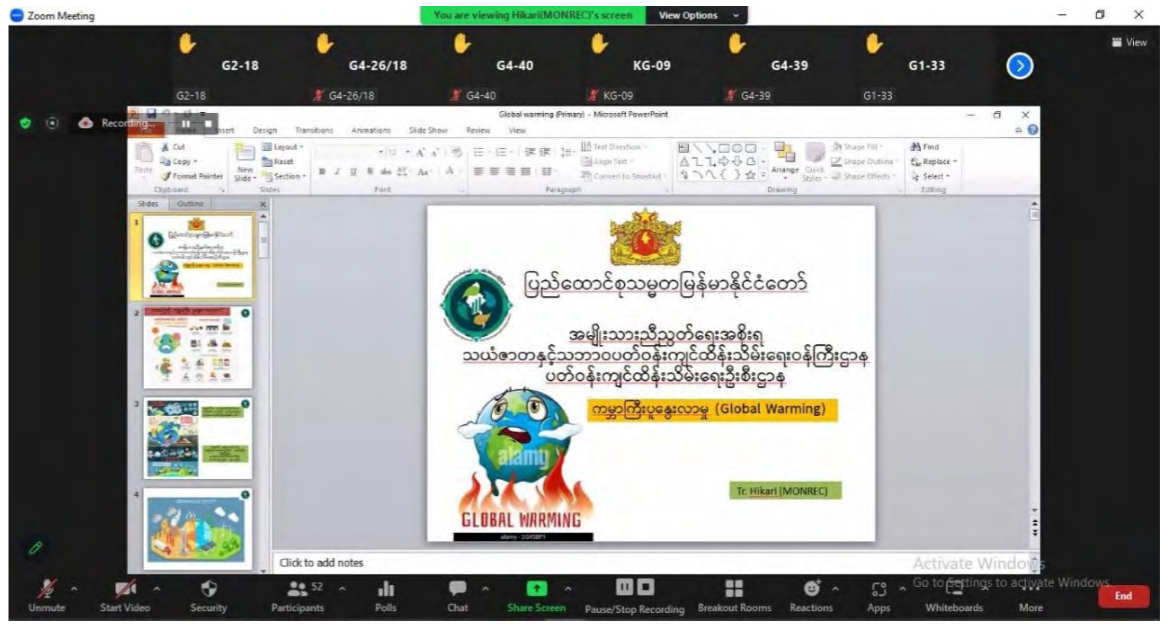
ထောက်ထားရေးနှင့်ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ပြင်ပပညာရှင်တစ်ဦးတို့မှ ဆွေးနွေးပြောကြားခဲ့ပြီး Moderator အဖြစ် မရွှေမိုး (ကိုရီးယား) မှပါဝင်အားဖြည့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဆွေးနွေးပွဲကို သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ Radio NUG နှင့် မရွှေမိုး-ကိုရီးယား တို့၏ Facebook စာမျက်နှာတို့တွင် တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါသည်။

၄။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အခြေခံပညာ အွန်လိုင်းကျောင်းများ တွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပ

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ကြားကာလလုပ်ငန်းများ အနက် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အသိပညာပေးလုပ်ငန်းရပ်အနေဖြင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အခြေခံပညာအွန်လိုင်းကျောင်းများတွင် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှ စတင်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း အခြေခံပညာအွန်လိုင်းကျောင်း (၈)

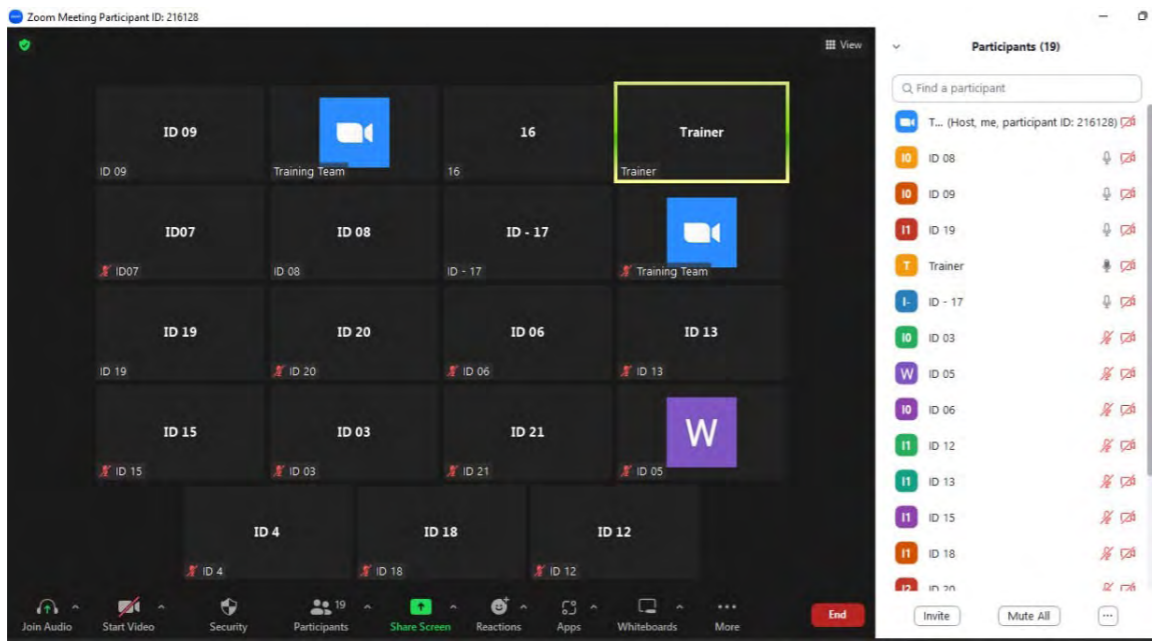
ကျောင်းတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ သိကောင်းစရာ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်သည့် ပလတ်စတစ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ၊ ရေသယံဇာတအရေးကြီးပုံ၊ လေထုညစ်ညမ်းခြင်းအကြောင်း၊ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာမှု၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲများ အကြောင်းကို ဟောပြောပို့ချခဲ့ပါသည်။

CDM ဝန်ထမ်းများအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများ

ဝန်ကြီးဌာနရှိ ဌာန/လုပ်ငန်းအသီးသီးမှ CDM ဝန်ထမ်းများအတွက် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဘက်စုံသုံးဆပ်ပြာဆီ ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း (၁) ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး သင်တန်းသား/သူ (၂၀) ဦး တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဇန်နဝါရီလအတွင်း CDM ဝန်ထမ်း များအား ထောက်ပံ့ပေးမှု

- နွေဦးထိရောင်းရငွေဖြင့် CDM ဝန်ထမ်း (၂၆) ဦး အတွက် (၆၉၂,၃၀၁) ကျပ်
 - ပြင်ပအလှူရှင်မှ CDM ဝန်ထမ်း (၁၂၁) ဦး အတွက် (၄,၄၄၄,၅၇၇) ကျပ်
 - ဝန်ကြီးဌာနရန်ပုံငွေမှ CDM ဝန်ထမ်း (၈၅) ဦးအတွက် (၃,၀၀၀,၀၀၀) ကျပ်
 - ပြည်သူ့ရေးရာကော်မတီမှ ထောက်ပံ့ငွေဖြင့် CDM ဝန်ထမ်း (၉) ဦးအတွက် (၇၅၀,၀၀၀) ကျပ်
- (၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအတွင်း CDM ဝန်ထမ်း ၂၄၁ ဦးအတွက် (၈,၈၈၆,၈၇၈) ကျပ် ထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။)

ဖက်ဒရယ်သယံဇာတဆိုင်ရာ ပညာပေးအစီအစဉ်များ

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန ၏ ကြားကာလလုပ်ငန်းများအနက် ဖက်ဒရယ်သယံဇာတဆိုင်ရာ ပညာပေးအစီအစဉ် အဖြစ် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် CDM ဝန်ထမ်းများအတွက် အသိပညာမြှင့်တင်ရေး အွန်လိုင်း ဆွေးနွေးပွဲများကို ကျင်းပပြုလုပ်

လျက်ရှိရာ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း “ကရင်နီဒေသ မြေယာအရေးကိစ္စများနှင့် အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်” နှင့် “စွန့်ပစ်အမှိုက်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး” ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း တရားမဝင်သစ်ဖမ်းဆီးရရှိမှု စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ကသာ ခရိုင်၊ ကသာမြို့နယ်အတွင်း တရားမဝင် ကျွန်းခွဲသား (၃၆၃) တန်နှင့် မီးသွေး (၅၀၀) အိတ်တို့အား မြို့နယ်ပြည်သူ့ကာကွယ် ရေး အဖွဲ့များ (ပ.က.ဖ)၊ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ များ (ပ.အ.ဖ)နှင့် သယံဇာတစီမံ အုပ်ချုပ် မှုအဖွဲ့များမှ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာန မှ ထုတ်ပြန်ထားရှိသည့် ကြားကာလ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။
- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ကန့်ဘလူ ခရိုင်၊ ကန့်ဘလူမြို့နယ်အတွင်း တရား မဝင် အင်ခွဲသား (၆) တန်၊ သစ်အတိုအစ (၇) တန်၊

ဝါး (၂၆၂,၄၀၀) လုံး၊ မီးသွေး (၃၅၀) အိတ်နှင့် ထင်း (၂၀၀) တန်ခန့်တို့အား မြို့နယ် ပ.က.ဖ များ၊ ပ.အ.ဖများနှင့် သယံဇာတ အဖွဲ့များမှ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထား ရှိသည့် ကြားကာလလုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ အတိုင်း သစ်မဟုတ်သည့် သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများအား ဒေသပေါက် ဈေး၏ ၂၅% အတိုင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အင်ခွဲ သားများနှင့် သစ်အတိုအစများ အားလည်း ဖမ်းဆီးလေလံပစ် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း တရားမဝင်သစ်ဖမ်းဆီးရရှိမှု စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

- (၂၀-၂-၂၀၂၃) ရက်နေ့တွင် ကန့်ဘလူခရိုင်၊ ကျွန်းလှမြို့နယ်အတွင်း တရားမဝင် အင်ခွဲသား (၁.၅၅၈၂) တန်အား တရားခံ (၁) ဦး၊ (၄) ဘီးယာဉ်တစ်စီးနှင့်အတူ မြို့နယ် ပ.က.ဖ များ၊ ပ.အ.ဖများနှင့် သယံဇာတအဖွဲ့များမှ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထား ရှိသည့် ကြားကာလ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အတိုင်း တရားခံနှင့် ယာဉ်အား ဒဏ်ရိုက်၍ သစ်အား ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်း ဆောင်ရွက် အရေးယူခဲ့ပါသည်။

- (၂၁-၂-၂၀၂၃) ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းခရိုင်၊ မြင်း မူမြို့နယ်အတွင်း တရားမဝင် ကျွန်း တံခါး ချပ် (၃၈) ချပ်အား တရားခံ (၁) ဦး၊ ယာဉ် တစ်စီးနှင့်အတူ မြို့နယ် ပ.က.ဖများ၊ ပ.အ.ဖ များနှင့် သယံဇာတအဖွဲ့များမှ ဖမ်းဆီးရမိ ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားရှိ သည့် ကြားကာလ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း ဒဏ်ကြေးများ ကောက်ခံ၍ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဆောင်းပါးကဏ္ဍ

“နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများနှင့် သစ်တောပြန်လည်တည်ထောင် ရာတွင် ၎င်းတို့၏အရေးပါမှုများ”

နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများ ဆိုသည်မှာ လေထုထဲရှိ နိုက်ထရိုဂျင်ပါဝင်သော ဓာတ်ငွေ့များ (ဥပမာ-အမိုးနီးယား) အား စုပ်ယူကာ အပင်ရှင်သန်ကြီးထွားမှုပြုရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သော ခြပ်ပေါင်းပုံစံဖြင့် ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်စွမ်းရှိသော သစ်မျိုးများပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသစ်မျိုး များသည် မြေဆီဩဇာ ကောင်းမွန်မှုကို ဖြစ်စေခြင်း၊ မြေဆီလွှာအာဟာရ ဓာတ်စက်ဝန်းတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ခြင်းနှင့် ယှဉ်တွဲပေါက်ရောက်သည့် အပင်များ၏ကြီးထွားမှုကို အကျိုးပြု ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် အပူပိုင်းနှင့်အပူလျော့ပိုင်းသစ်တော ဂေဟစနစ်များရှိ အဖိုးတန် သစ်မျိုးများ ပင်ဖြစ်သည်။ သစ်တောပြန်လည်ပေါက်ရောက်လာမှု (သို့) သစ်တောဂေဟစနစ် အဆင့်ဆင့်ဆက်ခံ (successional stage) ဖြစ်ပေါ်လာရာတွင် ကနဦးပေါက်ရောက်သည့် မျိုး စိတ်များသည် မြေဆီလွှာဖွံ့ဖြိုးခြင်း အပါအဝင် ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတွင် ရှင်သန်ဖြစ်ထွန်းနိုင်သော ရှေ့ပြေးမျိုးစိတ်များ (pioneer species) စတင်ပေါက်ရောက်လေ့ရှိပါသည်။ နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများသည် ရှေ့ပြေးမျိုးစိတ်များပင်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ ရှည်လျားသော အမြစ်စနစ်များ

က မြေဆီလွှာအာဟာရကို အလွယ်တကူစုပ်ယူနိုင်ကာ သစ်ရွက်များကြွေချခြင်းဖြင့် အနီးဝန်းကျင်ရှိ မြေဆီလွှာကောင်းမွန်မှုကိုဖြစ်စေပါသည်။

အပူပိုင်းသစ်တောများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရာတွင် များစွာအရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးပြုစုခြင်းအားဖြင့် လေထုထဲရှိ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများအား စုပ်ယူဖယ်ရှားနိုင်သဖြင့် သစ်ထုတ်ခြင်း၊ သတ္တုတူးဖော်ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးလျက်ရှိသော နေရာများတွင် သစ်တော များ ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလေထုထဲသို့ ရောက်ရှိသွားသော ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများကို ပြန်လည်စုပ်ယူဖယ်ရှားနိုင်သော လွန်စွာထိရောက်သည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်လာပါသည်။

သုတေသနပြုလေ့လာချက်တစ်ခုအရ အပူပိုင်းသစ်တောများ၏ ကာဗွန်စုပ်ယူဖယ်ရှားနိုင်စွမ်းသည် လေထုထဲမှနိုက်ထရိုဂျင် စုပ်ယူထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိသည့် သစ်မျိုးများအပေါ်မူတည်လျက် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အပြောင်ရှင်းခုတ်လှဲထားသည့် အပူပိုင်းသစ်တောများ အတွင်း နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများ စိုက်ပျိုးထားသည့် ဧရိယာသည် ပထမ နှစ် ၃၀ ကာလ အတွင်း သစ်တောတစ်

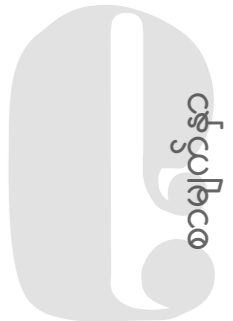
ခု၏ ကာဗွန်စုပ်ယူနိုင်သည့် ပမာဏ၏ ၂ ဆ ခန့် မြင့်တက်လာစေနိုင်ပြီး သစ်ပင်များ ကြီးထွားလာချိန်တွင် နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများ မစိုက်ပျိုးထားသည့် တော များထက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ပို၍ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်အား ပိုမိုစုပ်ယူဖယ်ရှားနိုင်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် သုတေသနတွေ့ရှိချက်များအရ နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိသော သစ်တောများသည် အခြားသစ်တောများထက် သစ်ပင်များ ပြန်လည်ရှင်သန်လာသည့် ကနဦးနှစ်များတွင် ကြီးထွားမှုနှုန်းမြင့်မားပြီး ကာဗွန်များစွာ သိုလှောင်နိုင်စွမ်းရှိကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။ ၎င်းသစ်မျိုးများသည် ပြင်ပအနှောင့်အယှက်များနှင့် ကြုံတွေ့ပါကလည်း အလျင်အမြန် ပြန်လည်ကုစားနိုင်ကြလေသည်။

နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသည့် သစ်မျိုးများသည် မြေဆီလွှာရှိ အဏုဇီဝပိုးမွှားများ၏ အကူအညီဖြင့် လေထုထဲရှိ နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်ငွေ့များအား စုပ်ယူကာ သစ်ပင်များ၏ ရှင်သန်ကြီးထွားမှု မြှင့်တင်သည့် ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်များလုပ်ဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ထိုသစ်မျိုးများသည် ၎င်းရှင်သန်ပေါက်သည့် မြေကြီး၏ မြေဆီဩဇာကောင်းမွန်မှုကို ဖြစ်စေပါသည်။ ထိုသို့လိုက်လျောညီထွေပြုရှင်သန်နိုင်စွမ်းရှိသဖြင့် သစ်တောပြုန်းတီးလျက်ရှိသည့် (သို့) သစ်ပင်အပြောင်ရှင်းထားသည့် နိုက်ထရိုဂျင်နိမ့်ပါးသော အပူပိုင်းတောပျက် မြေဆီလွှာ များတွင် အဆိုပါသစ်မျိုးများ၏ ထူးခြားအရေးပါမှုမှာ ပိုမိုသိသာလာ

ပါသည်။ ၎င်းသစ်မျိုးများ သည် သစ်ရွက်ကြွေသောအခါ မြေဆီလွှာအား နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်များ ဖြည့်တင်းပေးသည့် အတွက် ၎င်းအနီးဝန်းကျင်တွင် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော အပင်များ၏ ကြီးထွားမှုကို အထောက်အကူပြုပါသည်။

အပူပိုင်းသစ်တောများတွင် နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများစွာ ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသော်လည်း အသစ်ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းလာသော သစ်တောများတွင် အတော်အတန်ရှားပါးနိုင်ပါသည်။ ၎င်းသစ်မျိုးများသည် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကြောင့် ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်ကြပါသည်။ သစ်တော သစ်ပင်များ ပြန်လည်ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လာသည့် ကနဦးနှစ်များတွင် တိရစ္ဆာန်များစွာ နေထိုင်ကျက်စားလေ့ မရှိသောကြောင့် သစ်မျိုးများသည် တောအတွင်း ပျံ့နှံ့ရှင်သန်ပေါက် ရောက်နိုင်မှု နည်းပါးလေသည်။ သစ်တောများပြန်လည်တည်ထောင်ရာတွင် ၎င်းသစ်မျိုးများ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် သစ်ပင်များရှင်သန်ကြီးထွားမှုနှုန်းနှင့် ကာဗွန်စုပ်ယူဖယ်ရှားမှုပမာဏတို့ကို မြှင့်တင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အပူပိုင်းဒေသ သစ်တောများအား ပြန်လည်တည်ထောင်ရာတွင် နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူ သစ်မျိုးများ၏အရေးပါမှုကို ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် အတန်းအစားကျဆင်းနေသော မြေဧရိယာ ဟက်တာသန်းပေါင်း ၃၅၀ ခန့်ကို ပြန်လည်တည်ထောင်ရန် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက ကတိ ကဝတ်ပြု ကြိုးပမ်းဖော်ဆောင်လျက်ရှိ

သည့် Bonn Challenge ကို ထောက်ရှုလေ့လာခြင်းဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုသုတေသန၏ တွက်ချက်မှုများအရ သစ်တောပြန်လည်တည်ထောင်ရာတွင် နိုက်ထရိုဂျင်စုပ်ယူသစ်မျိုးများ ပါဝင်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် လာမည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀ တွင် ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုက်ဒ် တန်ပေါင်း ၆.၇ ဂီဂါတန် (Gigaton) ခန့်ကိုစုပ်ယူဖယ်ရှားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မည်ဆိုပါက ၂၀၁၇ခုနှစ်၌အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ထုတ်လွှတ်ခဲ့သည့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်ဒ် ပမာဏမှာ စုစုပေါင်း ၆.၄ ဂီဂါတန် (Gigaton) သာရှိပြီး ယခုစုပ်ယူဖယ်ရှားနိုင်မည့် ပမာဏသည် အမေရိကန်နိုင်ငံရှိ မော်တော်ယာဉ်များမှ ၅ နှစ်အတွင်း ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုပမာဏနှင့် ညီမျှလေသည်။

ထိုကြောင့်ပင် နိုက်ထရိုဂျင် စုပ်ယူသစ်မျိုးများ ပေါက်ရောက်သော အပူပိုင်းသစ်တော များ၏ ကမ္ဘာ့ကာဗွန်သံသရာ လည်ပတ်မှုတွင် အရေးပါပုံနှင့် လေထုထဲရှိ ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုက်ဒ် အပါအဝင် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ စုပ်ယူဖယ်ရှားပေးနိုင်မှုတို့ကို ဆက်လက်၍ သုတေသနပြု လေ့လာဖော်ထုတ်ရန်လိုပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံအသီးသီးက လက်ရှိတွင် ရေးဆွဲဖော်ထုတ်အကောင်အထည် ဖော်လျက်ရှိသည့် သစ်တောများ ပြန်လည်တည်ထောင်ရေး စီမံကိန်းများ၊ ဂေဟစနစ်ပြန်လည်တည်ထောင်ရေး မျှော်မှန်းချက်များ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂ ဂေဟစနစ် ပြန်လည်တည်ထောင်ရေးနှစ်ဆိုင်ရာ မျှော်မှန်းချက် များ- UN Decade on

Ecosystem Restoration)၊ Bonn Challenge ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ချက်များကို ပြည့်မြောက်အောင်မြင်လာစေရန် အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

Steven

ကိုးကား-<https://www.sciencedaily.com/releases/.2020/02/200213124211.html>

“ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စကားသံ စစ်ပွဲများဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ပိုပြီးစိတ်ချ နိုင်ဖို့ တိုက်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ နောင် မျိုးဆက်တွေ အေးအေးချမ်းချမ်းနေရဖို့ ဒီ နေ့ဟာ တိုက်ပွဲဝင်ဖို့ တခြားရွေးစရာလမ်း သိပ်မရှိဘူး။ အေးအေးချမ်းချမ်းနေလိုတဲ့ ပြည်သူတွေတိုက်ပွဲဝင်ရမယ့် အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ ”

ဒေါက်တာတူးခေါင် (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး)

ကဗျာကဏ္ဍ

“ငတ်ကြီးကျသူများ”

ဆာလောင်မှုက ပူပြင်းလှချည့်
ငတ်မွတ်မှုက အဆုံးစွန်ထိ

ဒိန်ခဲနဲ့ ပေါင်မုန့်လား? ... ဟင့်အင်း
ဘာဂါနဲ့ ကိုလာ လား? ... ဟင့်အင်း

အို...ဒါဆိုရင်
ဆူရှီ နဲ့ ဆာကေး ပေါ့ ... မဟုတ်ပါဘူး

ဒါဆို
တော့ပိုကီနဲ့ ဆိုဂျူ ဆိုရင် ဖြစ်မလား
မဟုတ်သေးပါဘူးလေ

ဓမ္မ နဲ့ အမှန်တရား
လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီ
ဥပဒေစိုးမိုးရေးနဲ့ လုံခြုံမှု
ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ပျော်ရွှင်မှု
ဘယ်အရာနဲ့မှ တုလို့မရ
ငါတို့ ငတ်နေတာ သိပါလေစ

ဆာလောင်မှုက ပူပြင်းလှချည့်
ငတ်မွတ်မှုက အဆုံးစွန်ထိ

လူနိုင်သစ်

မတ်လအတွင်း သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ အထိမ်းအမှတ်နေ့များ

World Wildlife Day

ကမ္ဘာ့တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနေ့ (၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့)

ဆောင်ပုဒ် - တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်အပင်များ ထိန်းသိမ်းဖို့ အချင်းချင်း လက်တွဲဆောင်ရွက်စို့

International Day of Forests

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောများနေ့ (မတ်လ ၂၁ ရက်)

ဆောင်ပုဒ် - သစ်တောများနှင့် လူသားတို့၏ အာရောဂျံ

World Water Day

ကမ္ဘာ့ရေအရင်းအမြစ်နေ့ (မတ်လ ၂၂ ရက်)

ဆောင်ပုဒ် - ရေအရင်းအမြစ်များထိန်းသိမ်းဖို့၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှုအကျင့်များ ပြောင်းလဲစို့

International Day of Zero Waste

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလေအလွင့်ကင်းစင်ရေးနေ့ (မတ်လ ၃၀ ရက်)

စာမူဖိတ်ခေါ်ခြင်း

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် အပတ်စဉ်ပညာပေး ကဏ္ဍ တင်ဆက်ပေးလျက်ရှိရာ သယံဇာတစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများအား ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတ္တုသယံဇာတများ စီမံ

ခန့်ခွဲအသုံးချခြင်းနှင့် ဖက်ဒရယ်သယံဇာတအုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် သက်ဆိုင်သော စာမူများ (ဆောင်းပါး၊ အတွေးအမြင် စာစု၊ မှတ်စုတို့၊ ကဗျာ၊ ကာတွန်း) ကို မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ ကလောင်အမည်ဖြင့် ပေးပို့နိုင်ပါကြောင်း ဖိတ်ခေါ်အပ်ပါသည်။ ပေးပို့လာသော စာမူရှင်များ၏ သတင်းအချက်အလက် လုံခြုံရေးအတွက် အလေးထားဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးအပ်ပါသည်။

စိတ်ပါဝင်စားသူများအနေဖြင့်

MONREC Facebook Page Messenger (သို့) pramt@monrec.nugmyanmar.org သို့ ပေးပို့နိုင်ပါကြောင်း ဖိတ်ခေါ်အပ်ပါသည်။

